

LAGGKÄRLSTILLVERKNING,

Denna lista avser insamling av uppgifter både om yrkesmässig och till husbehov bedriven tillverkning av laggkärl i orten.

1. Benämning på personer, som sysslat med tillverkning av laggkärl: luggare Upl.Vsm.Dal.Hall.Vgl.Smål., lugg(e)karl Vgl., luggbindare Nk., luggbandare Dal., luggargubbe Upl., kärlkarl Dal., tunnbändare Finl., kypare Boh., böcker Boh. Vgl., böckare Sk.Hall. Boh. Sm., böckrare Hall.Boh. - Skilde man på "luggare" och "tunnbändare"? Om försäljare av laggkärl se nedan.

2. Benämning på "luggade" kärl: luggkärl allm., luggning Upl., luggkopp(är) Ögl.; ett laggat kärl: holk Sdm. (gjort i annan teknik?). Namn på själva arbetet: luggningsarbete, Upl., luggning Upl. Verb för "att lagga": lagga Vgl.Vsm.Upl. Vb.Finl., böcka Boh.Vgl., kypa Vgl. (betydde det sistnämnda ordet något annat än lagga och böcka?).

3. Hade man särskild lokal för arbetet. t.ex. huggstuga Hall.? Var hölls man annars under arbetet?

4. Virke till laggkärl (jfr frågel. nr 22!). Vanligast gamla mogna tallar med rätklivet Upl. och kvistfritt virke: kärlvedskog Dal. Särskilda vedslag till olika slags kärl, t.ex. tjärvedsrikt (furu Upl.) för mot röta särskilt motståndskraftiga kärl; icke tjärvedsrikt för vissa kärl, där man var rädd för furusmak på innehållet; sälgved (sälde Vgl.) eller enved (ene allm.) för drickskannor; bok (böke sydsv.) för bättre tunnor av olika slag; ek(e) till luggare o. tunnor v. bryggerier Ögl. o.s.v.

Provning av växande virkes kvalitet genom utspjälkning av spjälor ur stammen e.d., Dal. Om virkestagning jfr frågel. nr 22! Fällning och kapning (med såg eller, äldre, yxa): fälla, kapa, tveta, tromma o.s.v., till stocklängder eller mot de blivande kärlets höjd svarande längder: trom Upl., kabbar Upl. o.s.v. Sågbock Upl., skärbock Hall. för kapningen i senare tid.

5. Benämningar på virke till laggekärl: kärlved Dal. Hls., laggved Upl. Dal., karved Rz u. ort, äggved Lpl., stayklubbar Dal., laggvedskimmar Upl., kimmar Gstr.; ved avsedd för fiskpackningskärl: lunnved Finl. Klyvning av "kabbarna" med hjälp av yxa och träkil i halvor Upl. och klyftor (1/4) Upl., fyrkluvor Dal. (Om klyvning av virket på borst eller på sav Dal, jfr frågel. nr 22!).

Redskap för klyvningen: huggstabbe Upl., huggstock Upl., huggkubb Ögl.; huggyxa Upl., laggaryxa Dal.; stor björkklubba Upl. (fig.1) för att slå på kniven med; rät laggvedskniv Upl., bottenkniv Dal.; krokig laggvedskniv Upl. kärlvedskniv Dal. (Fig.2.). (Den rätta kniven användes för utklyvning av raka stycken. den mer eller mindre krökta för utklyvning av svängda stycken till sidorna: bottenkimmar Upl. och sidokimmar Upl.). Olika namn på de krokiga knivarerna efter de kärl. som veden skulle användas till: standfatkniv Dal., smörbyttkniv Dal.

Namn på de färdigkluvna styckena (jfr ovan!): stay, pl. stavar och stävar Nb., stäv el. stay koll., Ögl. kim, pl. kimmar Upl. Gästr. Att tälja de kluvna stavarna: tälja Upl., sne(da) Upl.Gstr.Hls., kimhyvla Finl. Täljning av de kluvna stavämnena med handyxa Upl. l. täljyxa Upl. med smal och starkt svängd egg. då man täljde innersidan. men med vanlig bredare yxa på yttersidan. Gjordes denna bearbetning före eller efter torkningen? Uppläggning av virket till torkning i det fria under sommaren (i travar) och senare inomhus (på takstänger i taket inne i stugan l. i slöjdbod o.s.v.).

6. Särskild hyvel för avjämning och fogstrykning av stavarna, innan de sattes samman till kärl: 1 - 2 m lång och försedd med en list vid ena kanten (fig. 3). Benämningar: stråkhyvel Upl., stråke Upl., strykski Upl., strykskiya Hls, fog Hls, långhyvel Dal., stråkbänk Nb.Finl., strykbänk Hls. Särskild ställning att lägga den på: långsäte Dal. Eller var den försedd med särskild fot?

Att fogstryka: stryka Gstr. Hls., rätta av kanten Dal., hyvla ihop Dal. Mall för bestämmande av den riktiga vinkeln

mellan breddsida och kant på staven för olika stora kärl (fig.4): mall Finl., strykmall Hls., tolk Hls. Att använda mallen: malla Finl., tolka Hls.

Hyvelbänk (jfr frågel. nr 22!) för hyvling av bottnar. Arbetsbänk (Fig.5) med hävstångsanordning för fasthållandet av arbetsstycket: laggarkäring Upl., snidbänk Hls., täljbänk Dal., hjulmar Vgl. Hållareinrättningen: tand Dal. etc. Särskilt namn på den arbetsbänk, som användes för hyvling av de färdiga kärnen inuti (med band l. rep som spändes stramt om kärlet med fotens hjälp): skavbock Upl., kvardbänk (kvalbänk) Upl. (det senare namnet anv. blott om bänken, som brukades, då man sneddade av kanterna på kärlet, jfr nedan 19!)

7. Passare för avmärkning av bottenstyckena: cirkel Hls. m.fl., passare. avritningsmått Upl., svarvsticka Dal., tunnsteg, tunnstig Gstr., stig Nb., stigare Finl. Att använda passaren: cirkla av Upl., rita av Upl., svarva botten Dal. Namn på cirkellinjen: rit Upl. rita Dal.

Formning av botten efter den uppdragna cirkellinjen (i äldre tid gjordes detta med yxa). Såg för sådan rundsågning: rundsåg Upl., laggsåg Finl.

8. Stavarna i botten: botnabräde NrK, bottenkim Upl.; "kantstyckena" i botten: sidstycke Dal. Sammanfogning av de olika styckena i botten med fästpinnar Upl., dymblingar Dal. Sammanfogning av bottnarna till större kärl med tvärslår (narar Upl., oke sg Hall.) infogade i en ränna eller fastsatta med fästpinnar (kullor Dal.). Att grada fast (se frågel. 22. s.20!) en sådan tvärslå: nara Upl. o.s.v. Redskap för urtagningen av rännan: gradhyvel rspr., gradsåg rspr., okhyvel, oksåg Hall. Särskild foghyvel för bottenbräderna: bottenfog Gstr.Hls., bottenskiwa, bottenbänk Gstr.Hls.

9. Det färdigbearbetade virket till kärlets sidor (jfr oven under mom. 5!): stay allm., tunnstay Boh., kimstay Finl., kimstaver Boh., tunnstaver Hall., kimme Sdm.Finl., kim Upl.Dal.Gstr.Hls., kimma Finl., kimming Finl., boke-staver Hall.Boh.

Knivar och skavor för bearbetningen av stavarna: med böjd klinga och trähandtag i båda ändar (fig.6): krokkniv

Hls., slätkniv Hls., shidkniv (sne-) Hls., putskniv Hls., med ännu mera böjd klinga och ett (långt eller kort) eller två handtag e.d. (fig.7): kimskave Finl., skavjärn Upl., skavhyvel Finl., skave Finl., bottenskava Dal., holkkniv Hls., urtagningskniv Hls., bu Ögl., skav. snorskav m, Ögl. Hyvel med halvrunt järn för bearbetning av stavarna: kimhyvel Finl., rundhyvel, Ögl., lagghyvel. Ögl. Andra redskap: laggjärn Finl.; kniv för avsnedning av kanterna upp- och nedtill på färdiga kärl: kringskärningskniv Hls., urtunningskniv Hls., kvardkniv (kval-) Upl. bandkniv. Ögl.

10. Redskap för urtagning av ränna till botten i stavarna m.m.: pryl eller täljkniv för uppritning av bottenlinjerna (för knivar i allm. se frågel. 22!). Kort kniv (3-4 cm) med långt skaft (3-4 dm), med vilken man skär in spåret för botten (jfr nedan mom 1 ang. kärlets hopsättande!): ristkniv Upl. Dal., lagg(e)nubb, laggsnubb Boh., Vgl. Hugg- eller skjutjärn för avlägsnande av träet mellan de ristade skårorerna (böjt i dubbla vinklar): laggjärn Finl., lillskutu Dal. Andra redskap att göra denna urtagning för botten med (när sidorna satts samman först, jfr nedan 11, mom. 2!) liknande fig.8: stråkhult Upl. Gstr., stråkholt Finl., såthult Hls., laggstråk Finl., kryssjärn Ögl., krösjärn Finl., riv Vb. Verb för att göra en sådan skåra: krösa, kryssa Finl., kyppa Vgl. (gjordes det arbete, som betecknades med detta ord på något avvikande sätt?). Namn på själva den urtagna skåran: laggskåra Finl., laggstråk Finl. laggskura Finl., skåra Hall., stråk Upl.Vb.Finl., kryss Sk.Ögl. Finl. kryssning Vrml., lygge Sk. Att på detta sätt foga in botten: kryssa, inkryssa Finl.

Mätverktyg för att få den rätta vinkeln mellan botten och stavar: rätvinkelmått Upl. Borr för att göra hål till fästpinnar l. dymlingar i stavar och bottenstycken: laggborr Upl. Namn på fogen mellan två sidostavar: kimmåt Finl., såt Vb.; mellan två bottenstycken: bottennåt Finl.

11. Sammansättning av stavarna till kärl. Mom. 1: Skåran i stavarna var urtagen på förhand, och man satte fast stav efter stav vid botten, knackade till dem, satte in

fästpinnar mellan varje stav och drev dem tätt till varandra i sidled. Mom. 2: Eller också lade man de färdiga stavarna (utan att någon skära förut upptagits på stavarna) i ett par sättband Gstr.Hls eller sättningsband Hls. av järn eller trä, som togos bort, då de riktiga banden satts på (tunnan, l. fjärdingen). Mom. 3: Eller man lade stavarna direkt i de band, som skulle sitta innerst vid vardera ändan av tunnan.

Namn på den sista stav som infogades i sidan av kärlet: tätstav Dal., trångkim Upl., gråtkim Upl.

12. Hyvling av stavarna på yttersidan sedan kärlet blivit sammanfogat. Hur fasthölls, t.ex. ett ämbar under detta arbetsmoment?

Namn på den del av stavarna, som skjuta över bottnen: lagg Hall.Vgl.Upl.Finl. Olika namn på övre och nedre ändans laggar t.ex. på en tunna: överlagg, underlagg Hls.

Namn på en stav, som göres längre än de andra och som användes som handtag t.ex. på en stäva: öra Upl.; namn på de två högre stavarna till karl med grepe: öron Upl., örlaggar. Ogl.

13. Bandningen av kärlen. Bandvirke: bandre Mdp, bandstakskog Finl., bandskog (= hassel) Finl., stak(e)skog Finl. granränga Nrsk., bandgrän Finl. (= fina grankvistar), vi Lidmål, Jtl. (= videkvistar), tallyta Upl. (= ytved av unga tallar), unga granstammar, entelningar, hasselspön, tjurband (av tjurgran. t. stora baljor o.dyl.) o.s.v.

Knivar som användes vid tillverkandet av band: bandkniv Boh.-Hls. o.s.v., rakkniv Gstr., snedkniv Finl. Att skära med bandkniv: banda (bänna) Vgl.

Arbetsbänk för att kvarhålla bandet under bearbetningen: bandkärning Ogl.Sdm., bandstol Hall.Finl., bandbänk Finl., knivbänk Finl. bandkälling Dal., snedbänk Gstr.Hls. Den del av bänken, som håller fast bandet: bandbänksstövel etc.Finl. Virkesbehandling: klyvning av bandet l. avtäljning av halva tjockleken. Värmning av bandet framför brasa innan det böjdes: basa Dal., badda Upl., höta Finl. Böjning av banden med hrytningsklove Upl., bändbråk Nb, (Fig,9). Utskär-

ning av hak vid ändarna för att kunna sammanfoga dem: skära upp l, göra svep Gstr.Hls., skära en knapa(n) Hls., skära ihop Dal, göra knut på banden Hls. Namn på själva haket: hak, svep Gstr.Hls.Nb.Fi, kvap Finl., bandsvep Finl., gjord-svep Finl., bandsvepshaka Finl., bandhaka knäppning Dal. Att foga samman de båda hakarna: knäppa ihop Dal. Bandstycket från haket till ändan på bandet: bandsvepsstjärt Finl.

Mått för bestämmande av bandens storlek för olika kärl: måttsticka Gstr., bandmärke Gstr. (med utsatta mått t.ex. för halva längden av tunn-, halvtunn- och fjärdingsband samt hel längd för åttingsband). Uttryck för tillräcklig vidd hos bandet: bandmån Dal.

Barkning av granband. sedan de påsatts? På förhand färdiggjorda band för mindre laggkärl (t.ex. av vide och hägg), tillskurna och böjda under sommaren och hängda under tak, tills de behöva användas.

Band av utspjälkad tallyta Upl. från unga, kvistfria träd för mycket stora kärl: avskalade till omkr. 1 tums tjocklek, kantade jämbreda (omkr. 6 - 10 cm) med handyxa och böjda med brytningsklove Upl. tills ändarna möttes och kunde sammanfogas med särskilda spikar. Namn på sådana grova band: gjording Ögl. Att sammanfoga ändarna med spikar: lusa Vgl.

14. Band av järn (i yngre tid): bandjärn rspr., järnband allm. järngirde Boh. När började man först använda band av bandjärn i trakten?

15. Namn för band till laggkärl i allmänhet: bandgjord Boh. Ögl., trägjord Vgl., bänd Gotl., trägirde, girde Boh., gjord Boh. Hall. tunngjord Boh., tunnband allm., hasselband Finl., girde (gere) Sk. Sammanfattande namn på alla banden till ett kärl: girding Vgl.

16. Att sätta på banden på ett laggkärl: banda Sk.-Upl., banda Gotl., görda Finl., gjorda Sk., girda (jela Boh., jera Hall.). Verktyg för påsättning av banden: bandhake (fig.10) Upl.Gstr.Hls.Finl., bandklämma Dal.,

girdhake Hall. Bandhakens delar: bandhakeled (fig.9a), bandhakekäfta Finl. Sättstamp Upl., banddrev Upl. Gstr. Hls. och klubba l. hammare för att driva ned banden på sina platser. Att driva banden Dal.

Trakil, som sättes i "knuten" på ett band, om det är för stort tilltaget: valp Finl., hundsfott Finl.

Namn på banden efter de olika kärln de äro avsedda till: tunnband rspr. för tunna, skjulband Finl. för stäva o.s.v.

Namn på kärln efter antalet band på dem: tregjordakarale Sm. (Rz 750a) om det har tre band o.s.v.

17. Namn på de olika banden, t.ex. på en tunna eller en fjärding, efter deras plats på kärlet (jfr fig.11): a) bandet ytterst mot ändarna av tunnan: överband Gästr. Hls., resp. bottenband Upl., laggband Dal.Gstr.Hls.Med.; b) det mellersta bandet i en grupp på tre: mellanband Gstr.Hls.Med., mitt-i-band Dal., halsband Gstr.Hls; c) bandet innerst mot mitten: sättband Hls;Med., bukband Finl. Namn på de olika banden t.ex. på ett ämbar med blott tre band: a) det översta: yfstband Dal.; b) det mellersta: mitt-i-band Dal. c) det nedersta: laggband Dal. Namn på "krusade" (= utsirade) band: kryss Finl.

18. Namn på utsvängningen vid mitten på en tunna: buk Allm., tunnan är flydder Vgl.

19, Hyvling eller annan avjämning av kärlns insida efter bandningen, med kärlet fastsatt i skavbänk l; kvard bänk (se ovan under 6!): skava, hyvla o.s.v. Avjämning av stavarnas ändar (med laggvedssåg Dal. m. bandkniv, om det är små kärln, annars såg o. hyvel, Ögl.). Avputsning och avjämning av stavarnas insida utanför botten (event. avtunning) med krokkniv: att skära ikring Dal., pynta av Dal., skava ur Dal., skjuta ur laggarna (med laggskuta) Dal. Att avfasa över- och nederkant på kärlet och ta bort skarpa kanter (med kvardkniv Upl.): kvarda (kvala) Upl., brädda Finl.

20. Bottnarna till en tunna eller fjärding etc.: underbotten Gstr.Hls., resp. överbotten Gstr.Hls., igen-slagingsbotten Hls., lösbotten Finl., bottenlock Finl.,

stegbotten (av 2 bitar) Hls. Att insätta bottnarna i en tunna: bottna Nrsk. m.fl. Fastslå övre botten i ett fiskkärl: bottenslå Finl.; därvid togs översta bandet först av och drevs sedan åter på. Att öppna ett kärl: bottna upp eller av Finl.

21. Öppningar på kärl av olika slag: a) sprund allm., ankarspruns Finl., spund Finl. Det som man stänger sprundet med: sprundstapp Finl. sprund Upl. Att öppna sprundet: sprunda upp Finl.; att sätta igen sprundet: sprunda Upl.-Finl. b) Tapphål allm. Enkel tapp: tapp rspr., plutt Sdm.Upl.Hls., nyftan (t.ex. på bykeskar) Upl., stupp Dal., spunn Sk., skreck Sk., puns Gotl.; tapp bestående av en ihålig del med en mindre tapp i denna: tunntapp Upl., ankartapp Fi., nivla Finl., nuvla Boh., nyvla Upl., nögla Ång, Jtl,Vb., növel, növla Finl., druvskruv med druva Finl., håltapp Vb., drichtoll Gtl., hane, hantapp Finl., tunnhane Finl., hanek Finl., bir(h)an Boh. (de senare även "kran"). Namn på den lilla tappen i tunntappen: spigge Hls. Att vrida på en tapp för att få den loss: svicka Finl. Att stänga med tapp: träppa Vb. Tappa ur: tvinla Hall. o.s.v. c) Mindre tapp för insläppande av luft i kärlet så att det rinner bättre e.d.: svickhål med svicke Upl., svikk Vb., svigge Hls., andsvikka Finl. Sm. Og. ångsvikka Sdm., devikja Finl., dyvek Boh., dövik Upl.

22. Handtag på ämbar, hinkar o.s.v. av vriden trävidja eller av ett böjt järn: grepe Ögl., grepan Finl., hank. pl. hänker Boh., fattan Upl., trälghandtag (av vidja) Med., hadda (= lös grepe) Boh. Jtl. (= Lidmål). Bärpinne (att sticka genom ämbarets "ögon"): kälp Vgl. (jfr frågelistan om Källor och brunnar!)

23. Uttryck för att ett laggkärl är otätt: gistet Upl. Finl., gistogt Finl., läckogt Finl., bortgistnat Finl. Ett gistet tråkärl: skrälle allm. Att torka sönder: gistna Boh. - Upl., bokna Sm. Att läcka allm., driva (läcka en smula) Upl. Söndergistnad: isärskrokken Boh.

Medel att tätta gistnade laggkärl eller få dem tätta

vid tillverkningen: hålla vatten på den upp-och-nedvända botten av kärlet: slå på en laggskvätt Jtl., lägga sönderstött tallbark (barksmol Finl., böke Finl.) och pressa in den i springorna: barkstöta Finl., flarnstöta Gstr. Hls.; att tätta botten med barkstötning eller med diktspån och diktklubba Hls.; att tätta springorna med kåda: kvåda kärlet Finl. eller med deg: dega Finl. Deg för tätning av springor kring ett sprung: sprundsdeg Finl. (varav gjordes den?)

Att tätta kärl: gista! Finl. Fullständigt vattentät: pott-tät Finl.; att stavarna svälla ut genom fukt: svälla ut, trutna, trotna Boh. Dls. Vgl. Jtl., bulna Upl., balna Sk. Blek. Hall.; alldeles uppsvälld av vatten: vannbulen Sk.

24. Lösa lock till byttor o.s.v.: buttellägg Boh., spannllägg Boh. o.s.v. Tvärstycke över ett lock: (bytt)locknar Finl. Handtag på locket: bromman Finl., byttbromman Finl., byttgrepan Finl. Pinne för att fasthålla locket: lockpinne Finl. byttpinne Upl., buttepinne Boh., knapp Vb. o.s.v.

Handtag i ett med laggen t.ex. på stänkor: handtag, öra, kimöra Finl. "Knapp inuti dryckeskanna": pel Vb. Pip av självvuxen gren vid laggen: pip allm., tipp Vgl., strut Finl., skjulstrut (på en mjölkbytta) Finl., tyta. trut Finl. - Verktyg för att borra ut sådana pipar: rostock (för brännvinspipor) Vrml.

25. Kokning av kärnen. Målning av dem eller färgning av träet (före bandningen) med albark, björklöv och asklut: tåla Dal. Målning av kärnens yttersidor,

26. Anordningar att ställa kärl på: tunnbänk Upl., karstol Hall. stockstol Finl. etc.

27. Har man tillverkat träkärl av urholkade stammar (sälj. asp. al) såsom byttor l. askar med botten inpressad i en skåra på samma sätt som i vanliga laggkärn (träholken lägges i kokhett vatten, varefter bottenstycket inpressas i notningen) Nb. (A. Nordström Luleå kult. s. 179).

28. Om olika käriltyper, t.ex. bytta, ämbär, så, stand-

fat, kar o.s.v. se blivande frågelista om Husgeråd (Förvaringskärl)! Bestämda mått efter vilka de olika kärlen gjordes, t.ex. storbytta Dal. med 15" botten, stortina Dal. med 20" botten, femkvarterskar Dal, med 5 kvarters diameter i botten o.s.v.

29. Försäljning av laggkärl till andra orter. Hur var handeln organiserad. Särskilda försäljare: luggare Upl., luggare Upl., luggargubbar Upl. Vart för man och sålde de färdiga laggkärlen? Transport av laggkärl. Vad räknades som ett "lass": t.ex. 32 byttor, 14 såar, 14 tinor, 5 stortinor, 5 femkvarterskar, 2 sexkvarterskar, 1 tvåalnarskar och 1 avlångkar = ett kärllass Venjans s:n, Dal. Eller: 1 sjukvartersring, 4 femkvartersringar, 1 karsring, 1 tinstamfat i en så, 2 såkippor, 1 avlångkar med två såkippor uppe i, 2 byttkippor och 4 avlångtinor, Venjan Dal. /En karsring - alla kärllsorter packade i varandra från niokvarterskar ytterst till en stäva innerst; sjukvartersring = likadan ring med ett sjukvarterskar ytterst. En såkippa = 2 såar, 2 tinor och 2 byttor inuti varandra. En byttkippa 8 byttor sammanfästade med en vidjehank. (Samtl. uppgifter gälla Venjans s:n, Dalarna)./

30. För tillverkning av spånaskar (svepaskar), m.m. hänvisas till frågelista från Nordiska Museet.

Källor till denna lista ha varit, utom Dalmålsordboken, Rietz', Vendells och Wessmans dial.ordböcker och div. smärre tryckta ordlistor, N.E.Ohlsson: Hemindustri i Nora s:n för en mansålder sedan. III. Laggning. i Västn. Fornminnesf:s årsskr. XIV. Västerås 1924 och I. Arwidsson: Strömmingsfiske, Uppsala 1913, s.62-68.

Frgl. LAGGKÄRLSTILLVERKNING.

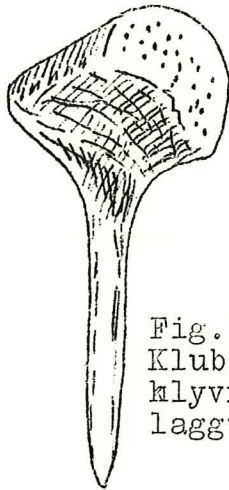

Fig. 1.
Klubba för
klyvning av
laggvirke.

Fig. 2.
Laggvedskniv.

Fig. 4. Mall.
Arwidsson, Strömmingsf.

'Från Gästr. 1931'

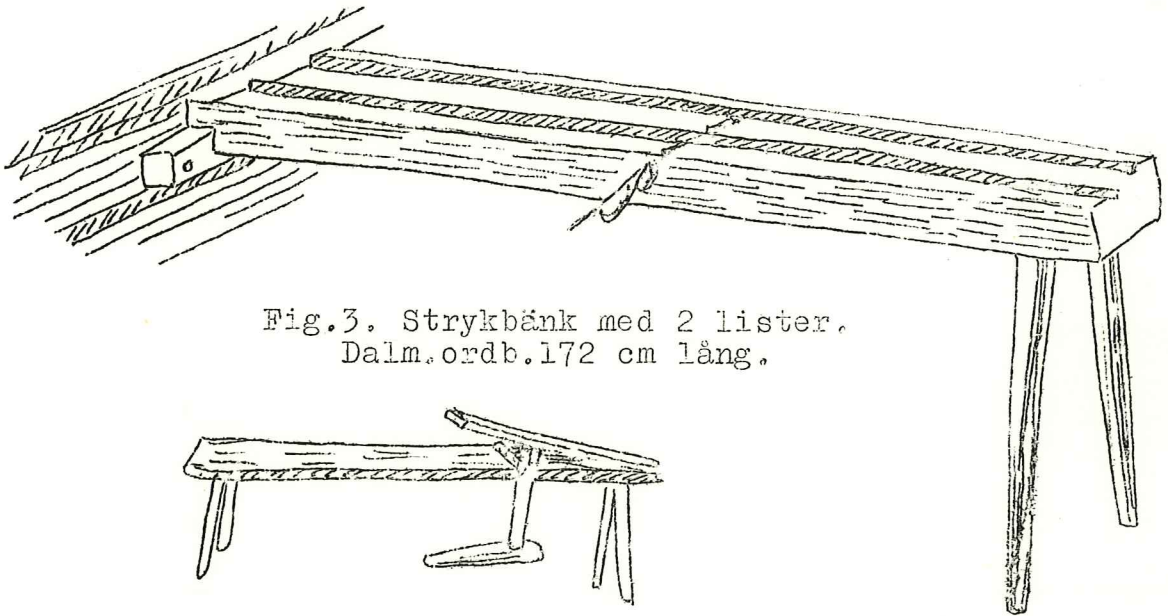

Fig. 3. Strykbänk med 2 lister.
Dalm. ordb. 172 cm lång.

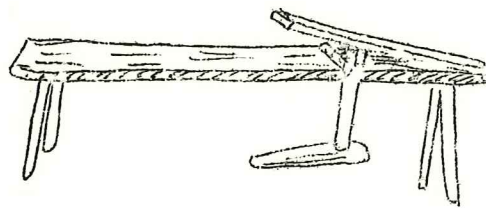
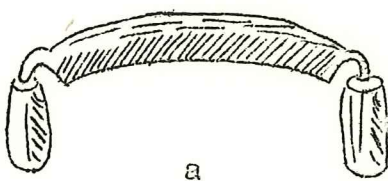
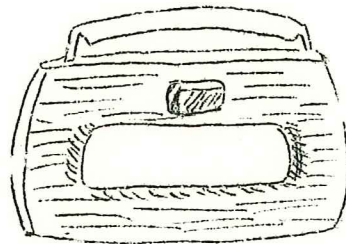

Fig. 5. Arbetsbänk.
'Från Gästrikl. 1931'

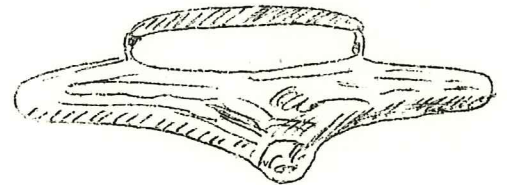
a

a. Uppl.

b

Fig. 6. Skavor.
b. Dalmålsordb.

c

c. Dalmålsordb.

Frl. Laggkärlstillverkning.

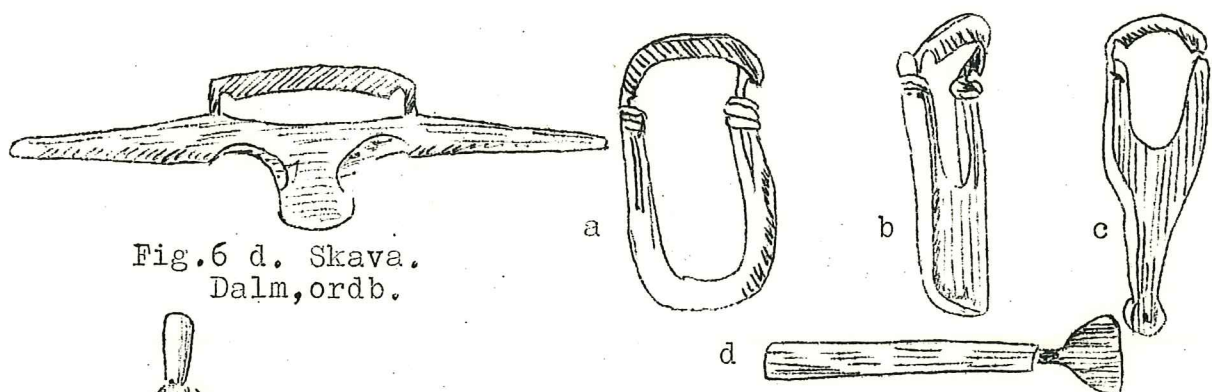

Fig. 6 d. Skava.
Dalm, ordb.

Fig. 7. Mindre skavor.

a. Norrbott. b. Uppl. c-d. Gästr.

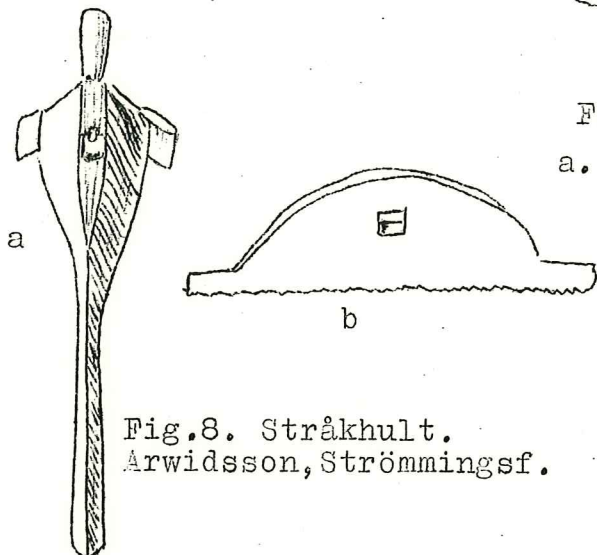

Fig. 8. Stråkhult.
Arwidsson, Strömmingsf.

Fig. 9. Bandbråk.
Nordström, Luleåkult.

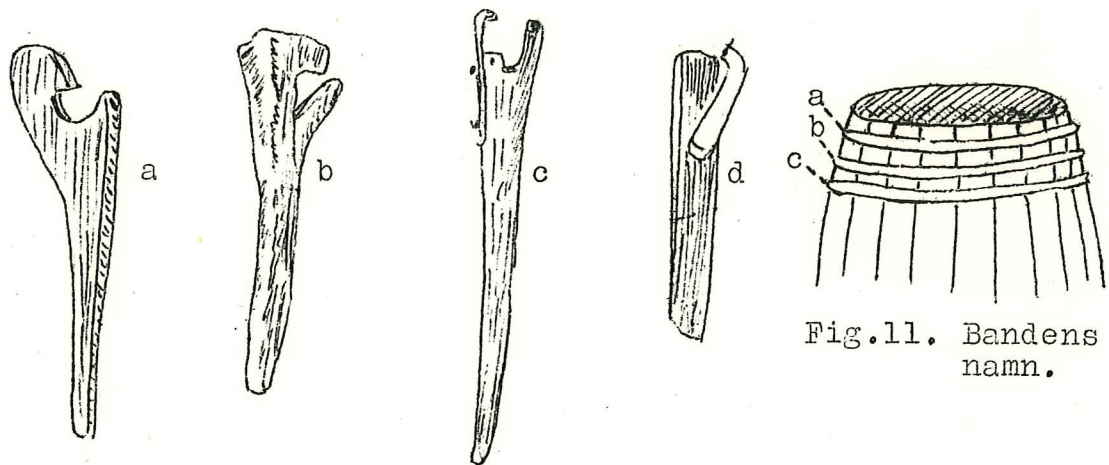

Fig. 10. Bandhakar
a, b och d. Arwidsson. Strömmingsf.
c. Dalmålsordb.

Fig. 11. Bandens
namn.